

Obehörighet att utöva kyrkans vigningstjänst.

30 kap. 5 § kyrkoordningen

E yrkade att Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar skulle pröva om T i avsevärd mån hade skadat det anseende en biskop bör ha.

E anförde till stöd för sin anmälan bl.a. följande. "I TV-programmet 'Uppdrag granskning' den 23 januari 2007 får biskop T frågan om biskopsämbetet går att förena med bisysslor med anledning av hans tidigare engagemang i bolaget Humankonsult AB. Han svarar då: - Nej det kan jag inte och jag gör det inte heller.

Det framgår redan av TV-programmet att detta inte stämmer överens med verkligheten och senare uppgifter bekräftar att han som biskop vid sidan om biskopsämbetet fortsatt sin verksamhet inom detta bolag. Det har också framkommit uppgifter om att han haft engagemang i andra bolag och bisysslor trots sitt förnekande. Biskop T har senare meddelat att han har för avsikt att anmäla frågan om bisysslorna till ansvarsnämnden för prövning. - - -

För att prövningen skall bli fullständig hemställer jag att Ansvarsnämnden också prövar om biskop T genom sitt uttalande avsiktligt försökt vilseleda ansvariga inom kyrkan och tittarna genom att förneka att han haft avlönade bisysslor. Hans bisysslor har uppenbarligen haft sådan omfattning att uttalande inte kan skyllas på en minneslapsus. - - -"

T yttrade sig över anmälan och anförde följande. "Då TV-programmet 'Uppdrag granskning' tillfrågade mig om medverkan i programmet tackade jag nej med hänvisning till min uppfattning att programformen underminerar den rättssäkerhet vårt samhälle värnar om. I Sverige råder principen om maktens tredelning mellan de lagstiftande, dömande och verkställande funktionerna. 'Uppdrag granskning' kanske inte skriver lagarna, men tolkar både skrivna och oskrivna lagar, t.ex. Jantelagen, utan insyn. De genomför förundersökningen, dömer och verkställer domen genom sitt hårt vinklade program. Ingen möjlighet till rättelse gives, ej heller möjlighet till försvarsadvokat eller eget försvar på de anklagelser som riktas. Domen slår dock hårt mot de anklagade på ett sätt som sällan motsvarar anklagelsens art. Idén om att det skall finnas en rimlig relation mellan brott/överträdelse och straff undermineras därför också av programformen.

Däremot konstaterade jag att jag inget har att dölja och att jag självfallet respekterar journalistikens granskande funktion och därför per telefon eller mail kan svara på ställda frågor. Mitt svar i en telefonintervju per mobiltelefon som E refererar: 'Nej, det gör jag inte och jag gör det inte heller', gällde den principiella frågan om jag bedriver näringsverksamhet vid sidan av mitt biskopsuppdrag. Det anser jag inte att jag gör, och det föredrag programmet refererade till var ett sällsynt undantag utfört på en av mina sällsynta lediga dagar utanför mitt eget stift. Jag har många föreläsningar och håller seminarier och i samband med besök vid utlandsförsamlingarna; självklart alltid utan att ta betalt för dessa.

Som programmet sedan klipptes och utformades kan jag ha förståelse för att det uppfattades som E har gjort, men förnekar bestämt något uppsåt att vilseleda vare sig journalisten eller allmänheten. Jag yrkar därför på att Es anmälan skall lämnas utan åtgärd."

Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar (Robert Schött, Eva Brunne och Kerstin Bergman) anförde i beslut den 18 juni 2007:

Svenska kyrkans ansvarsnämnd är ett särskilt organ tillsatt av Kyrkomötet. Ansvarsnämnden skall självständigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen.

Enligt 10 kap. 8 § första stycket och 30 kap. 7 § kyrkoordningen skall Ansvarsnämnden pröva frågor om biskopars behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst.

I egenskap av tillsynsorgan får Ansvarsnämnden med tillämpning av 57 kap. 3 § kyrkoordningen även utan anmälan ta upp frågor om hur biskoparna utövar sina uppdrag och efterlever avgivna vigningslöften.

Ansvarsnämnden skall med tillämpning av 30 kap. 4 § kyrkoordningen förklara en biskop obehörig

att utöva kyrkans vigningstjänst om han eller hon har övergett Svenska kyrkans lära, genom egen ansökan begär det eller har utträtt ur Svenska kyrkan.

Ansvarsnämnden får med tillämpning av 30 kap. 5§ kyrkoordningen förklara en biskop obehörig att utöva kyrkans vigningstjänst om biskopen

1. har brutit de löften som han eller hon har givit vid vigningen,
2. har brutit sin tystnadsplikt i fråga om sådant som han eller hon fått veta under bikt eller enskild själavård,
3. på grund av sjukdom eller annan liknande anledning har förlorat förmågan att rätt utöva vigningstjänsten, eller
4. genom brottslig gärning, på grund av sitt levnadssätt eller på annat sätt i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

Ansvarsnämnden godtar Ts uppgift att det av E kritiserade uttalandet i TV-programmet "Uppdrag granskning" presenterats på ett missvisande sätt. Det är därför inte utrett att T uttalat sig på ett sätt som varit ägnat att vilseleda någon. Inte heller vad E har anfört i övrigt innefattar någon omständighet som skulle medföra att T i avsevärd mån har skadat det anseende en biskop bör ha.

Es anmälan föranleder mot bakgrund av ovanstående inte någon åtgärd från Ansvarsnämndens sida.

Ansvarsnämndens beslut: Es anmälan ger inte anledning till åtgärd av Ansvarsnämnden.

Ärendenummer: AN 2007/3

Beslut 6/2007